



Mestna občina
Ljubljana

Župan

Mestni trg 1, 1000 Ljubljana
t: 01 306 10 10

tajnistvo.zupana@ljubljana.si, www.ljubljana.si

Številka: 007-17/2023-1

Datum: 30. 8. 2023

Mestna občina Ljubljana
Mestni svet

ZADEVA: Predlog za obravnavo na seji Mestnega sveta Mestne občine Ljubljana

PRIPRAVIL: Mestna uprava Mestne občine Ljubljana,
Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet

**ZUNANJI
STROKOVNJAK:**

-

NASLOV: Osnutek Odloka o občinskih cestah v Mestni občini Ljubljana

POROČEVALCA: Maja Žitnik, vodja Oddelka za gospodarske dejavnosti in promet
Jasna Tušar, podsekretar Oddelka za gospodarske dejavnosti in promet

**PRISTOJNO
DELOVNO TELO:** Odbor za gospodarske javne službe

PREDLOG SKLEPA:
Mestni svet Mestne občine Ljubljana sprejme osnutek Odloka o občinskih cestah v Mestni občini Ljubljana.

Župan
Mestne občine Ljubljana
Zoran Janković

Priloga:
- osnutek odloka z obrazložitvijo

Na podlagi tretjega odstavka 19. člena, 108. člena in šestega odstavka 109. člena Zakona o cestah (Uradni list RS, št. 132/22, 140/22 – ZSDH-1A in 78/23 – ZUNPEOVE), drugega odstavka 3. člena Zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 – ZZLPPO, 127/06 – ZJZP, 38/10 – ZUKN in 57/11 – ORZGJS40) in 27. člena Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 31/21 – uradno prečiščeno besedilo) je Mestni svet Mestne občine Ljubljana na seji dne..... sprejel

ODLOK

o občinskih cestah v Mestni občini Ljubljana

I. SPLOŠNA DOLOČBA

1. člen (vsebina)

Ta odlok na območju Mestne občine Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: MOL) določa:
– način opravljanja obvezne gospodarske javne službe rednega vzdrževanja občinskih cest (v nadaljnjem besedilu: javna služba),
– način izvajanja nalog upravljanja občinskih cest.

II. NAČIN OPRAVLJANJA JAVNE SLUŽBE

2. člen (območje opravljanja javne službe)

Javna služba se opravlja na celotnem območju MOL.

3. člen (organizacijska zasnova opravljanja javne službe)

(1) Opravljanje javne službe se zagotavlja s podelitvijo koncesije osebam zasebnega prava (v nadaljnjem besedilu: koncesionar) v skladu s predpisom, ki ureja gospodarske javne službe, in v javnih podjetjih v skladu s tem odlokom.

(2) Koncesija za opravljanje javne službe se podeli za opravljanje naslednjih nalog javne službe:

1. pregledniška služba,
2. redno vzdrževanje prometnih površin,
3. redno vzdrževanje cestnih objektov,
4. redno vzdrževanje bankin,
5. redno vzdrževanje naprav za odvodnjavanje,
6. redno vzdrževanje brežin in berm,
7. redno vzdrževanje cestne razsvetljave, naprav in ureditev, razen tekočih stopnic, dvigal in ploščadi za invalide ter infrastrukture optičnega omrežja s pripadajočo cevno kanalizacijo, komunikacijske opreme širokopasovnih komunikacijskih povezav za potrebe nadzora prometa in prometne varnosti, video nadzornega sistema ter opreme brezžičnega internetnega omrežja,
8. redno vzdrževanje vegetacije,
9. zagotavljanje preglednega polja in prostega profila ceste,
10. redno vzdrževanje mejnikov,
11. redno vzdrževanje drugih funkcionalnih površin, razen kolektorjev,
12. nadzor osnih obremenitev, skupnih mas in dimenzij vozil,
13. intervencijski ukrepi ter,
14. zimska služba.

(3) Predmet koncesije, postopek za podelitev koncesije, podrobnejši pogoji in merila, ki jih morajo izpolnjevati koncesionarji, trajanje koncesije, pravice in obveznosti koncedenta in koncesionarja, ter druga vprašanja glede podelitve koncesije za opravljanje javne službe so določeni v odloku, ki ureja koncesijo za opravljanje obvezne gospodarske javne službe vzdrževanja občinskih cest v MOL.

(4) Naloge rednega vzdrževanja prometne signalizacije in opreme, rednega vzdrževanja tekočih stopnic, dvigal in ploščadi za invalide ter infrastrukture optičnega omrežja s pripadajočo cevno kanalizacijo, komunikacijske opreme širokopasovnih komunikacijskih povezav za potrebe nadzora prometa in prometne varnosti, video nadzornega sistema ter opreme brezžičnega internetnega omrežja kot javno službo opravlja Javno podjetje Ljubljanska parkirišča in tržnice d. o. o.

(5) Naloge čiščenja občinskih cest in rednega vzdrževanja kolektorjev kot javno službo opravlja Javno podjetje VODOVOD KANALIZACIJA SNAGA d. o. o.

(6) Strokovni nadzor nad izvajanjem javne službe opravlja Mestna uprava MOL.

III. UPRAVLJANJE OBČINSKIH CEST

1. Upravljanje občinskih cest

4. člen (upravljavec občinskih cest)

Z občinskimi cestami upravlja organ Mestne uprave MOL, pristojen za gospodarske dejavnosti in promet (v nadaljnjem besedilu: pristojni organ).

5. člen (ukinitev občinske ceste)

Občinska cesta ali njen del se lahko ukine, če se zgradi nova cesta ali del ceste, ki nadomesti prejšnjo. Občinska cesta ali njen del se lahko ukine tudi v primeru, ko ni več potrebna.

2. Načrtovanje in razvoj občinskih cest

6. člen (opravljanje strokovnih nalog za občinske ceste)

Strokovno tehnične, razvojne, organizacijske in upravne naloge v zvezi z graditvijo, vzdrževanjem in varstvom občinskih cest opravlja pristojni organ, če za posamezne naloge drug predpis ne določa drugače.

7. člen (obveznost usklajenega projektiranja)

(1) Če se sočasno z gradnjo ali rekonstrukcijo občinske ceste v cestnem zemljišču načrtuje tudi graditev druge gospodarske javne infrastrukture državnega ali lokalnega pomena, ki ne služi občinski cesti ali njeni uporabi, mora projektna dokumentacija obsegati tudi rešitve druge gospodarske javne infrastrukture državnega ali lokalnega pomena.

(2) Usklajevanje projektiranja, gradnje ali rekonstrukcije gospodarske javne infrastrukture iz prejšnjega odstavka vodi pristojni organ.

(3) Stroške projektiranja, gradnje ali rekonstrukcije gospodarske javne infrastrukture državnega pomena iz prvega odstavka tega člena krije upravljavec posamezne gospodarske javne infrastrukture državnega pomena.

8. člen
(obveznost obveščanja o posegih v občinsko cesto)

(1) Pristojni organ ali investitor obvesti upravljavce druge gospodarske javne infrastrukture državnega ali lokalnega pomena v cestnem zemljišču ali ob njem o nameravanem pričetku gradnje ali rekonstrukcije občinske ceste najmanj 30 dni pred začetkom del, da lahko upravljavci svoja dela uskladijo z gradnjo oziroma rekonstrukcijo občinske ceste.

(2) Upravljavci druge gospodarske javne infrastrukture državnega ali lokalnega pomena v cestnem zemljišču ali ob njem morajo o nameravani gradnji ali rekonstrukciji gospodarske javne infrastrukture v občinski cesti, obvestiti pristojni organ najmanj 30 dni pred začetkom del.

3. Varstvo občinskih cest

9. člen
(širina varovalnega pasa)

Varovalni pas občinske ceste po posameznih kategorijah občinskih cest in podkategorijah lokalnih cest v naseljih znaša:

1. pri lokalni cesti med (LC)	10 m;
2. pri glavni mestni cesti (LG)	10 m;
3. pri zbirni mestni ali krajevni cesti (LZ)	10 m;
4. pri mestni cesti ali krajevni cesti (LK)	8 m;
5. pri javni poti (JP)	3 m;
6. pri javni poti za kolesarje (JK)	1 m.

4. Cestni priključki na občinsko cesto

10. člen
(način priključevanja na občinsko cesto)

(1) Na občinsko cesto se lahko priključujejo ceste enake ali nižje kategorije, nekategorizirane ceste in individualni ter skupinski cestni priključki, pri čemer je treba neposredne individualne cestne priključke združevati v skupinske cestne priključke ali jih na občinsko cesto priključiti posredno prek ceste nižje kategorije ali nekategorizirane ceste.

(2) Posamezen objekt ima lahko en cestni priključek na občinsko cesto. Izjemoma ima lahko posamezen objekt več cestnih priključkov na občinsko cesto, če se s tem zagotovi izboljšanje prometne varnosti na občinski cesti ali če je to potrebno zaradi prometno-tehničnih, ekonomskih, naravovarstvenih razlogov ali zaradi varstva kulturne dediščine.

(3) Območji dveh zaporednih skupinskih cestnih priključkov se na občinski cesti kategorije javne poti (JP) ne smeta prekrivati, razen če skupinskih cestnih priključkov zaradi premajhne površine lokacije priključkov ni mogoče izvesti.

11. člen
(izvedba cestnih priključkov na občinsko cesto)

(1) Občinske ceste nižje kategorije se priključujejo na občinske ceste višje kategorije preko pogreznjenega robnika. Nekategorizirane ceste se priključuje na občinske ceste preko pogreznjenega robnika. Individualne in skupinske cestne priključke se praviloma izvaja preko pogreznjenega robnika.

(2) Če se cestni priključek izvaja preko površin za pešce ali kolesarje, mora biti cestni priključek urejen tako, da je zagotovljena prehodnost za pešce ali kolesarje brez višinske razlike.

5. Prometna signalizacija

12. člen

(postavitev prometne signalizacije)

(1) Na občinskih cestah in nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet, prometno signalizacijo postavlja, spreminja, dodaja, odstranjuje in vzdržuje izvajalec javne službe iz četrtega odstavka 3. člena tega odloka na podlagi odločitve pristojnega organa.

(2) V primeru izvajanja intervencijskih ukrepov na občinskih cestah in nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet, lahko ustrezno prometno signalizacijo začasno in v nujnem obsegu postavi tudi izvajalec javne službe, ki ima koncesijo za opravljanje intervencijskih del oziroma zimske službe (v nadaljnjem besedilu: izvajalec). O postavitvi prometne signalizacije izvajalec obvesti pristojni organ in Center za upravljanje prometa. Izvajalec je dolžan prometno signalizacijo iz tega odstavka odstraniti takoj, ko prenehajo razlogi, zaradi katerih je bila postavljena.

6. Gospodarska javna infrastruktura v območju občinske ceste

13. člen

(gradnja gospodarske javne infrastrukture v območju občinske ceste)

(1) Gospodarsko javno infrastrukturo je dovoljeno graditi v območju občinske ceste le pod pogoji in na način, določen s soglasjem, ki ga izda pristojni organ.

(2) Pristojni organ lahko zahteva od upravljavca gospodarske javne infrastrukture, da objekte in omrežja gospodarske javne infrastrukture preuredi ali prestavi, kadar je to potrebno zaradi gradnje občinske ceste. Stroške prestatitve ali preureditve objektov in omrežja gospodarske javne infrastrukture krije njihov upravljavec.

(3) Pristojni organ lahko zavrne izdajo soglasja iz drugega odstavka tega člena, če bi objekti in omrežja gospodarske javne infrastrukture ogrozili občinsko cesto ali promet na njej, bistveno oteževali njeno vzdrževanje ali onemogočali njen razvoj.

(4) Z globo 2.000 eurov se kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če kot investitor gradi ali zgradi gospodarsko javno infrastrukturo v območju občinske ceste brez soglasja ali v nasprotju s soglasjem pristojnega organa iz tega člena.

(5) Z globo 200 eurov se kaznuje posameznik, odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, če kot investitor stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

14. člen

(kolektor)

(1) Kolektor z vgrajenimi vodi in napravami gospodarske javne infrastrukture (v nadaljnjem besedilu: kolektor) je objekt gospodarske javne infrastrukture, katerega namen je gradnja in vzdrževanje vodov in naprav gospodarske javne infrastrukture brez prekopa občinske ceste, in je v lasti MOL.

(2) S kolektorjem upravlja pristojni organ, vzdržuje pa ga izvajalec javne službe iz petega odstavka 3. člena tega odloka.

(3) Vodi in naprave gospodarske javne infrastrukture se v kolektor lahko polagajo na podlagi sklenjene pogodbe z MOL o souporabi kolektorja, za katero se plača uporabnina. Višino uporabnine kolektorja določi mestni svet s sklepom.

(4) V kolektor je dopustno vgrajevati vse vrste vodov in naprav gospodarske javne infrastrukture, razen plinskih vodov, kanalizacijskih vodov in visokonapetostnih elektroenergetskih vodov.

15. člen
(podrobnejše urejanje uporabe kolektorja)

Mestni svet sprejme splošni akt, s katerim podrobneje določi pogoje gradnje oziroma napeljevanja vodov in naprav v kolektorju, standarde njihovega vzdrževanja, način dostopanja vanj in druge organizacijsko tehnične podrobnosti.

16. člen
(vzdrževanje kolektorja)

(1) Vzdrževanje kolektorja obsega:

1. zagotavljanje pravilnega delovanja razsvetljave kolektorja,
2. zagotavljanje pravilnega delovanja odvodnjavanja,
3. vzdrževanje vstopnih točk in jaškov,
4. nadzor nad dostopi v kolektor,
5. vodenje evidence vstopov v kolektor,
6. vodenje katastra kolektorja,
7. popis stanja kolektorja,
8. opravljanje rednih in občasnih pregledov kolektorja z namenom zaznavanja morebitnih napak,
9. odpravljanje zaznanih pomanjkljivosti in napak.

(2) Za pravilno delovanje posamezne gospodarske javne infrastrukture v kolektorju in za vzdrževanje nosilnih elementov posameznih vodov in naprav v kolektorju so odgovorni njihovi upravljavci.

17. člen
(optično omrežje)

Z optičnim omrežjem, vključno s cevno kanalizacijo, s komunikacijsko opremo širokopasovnih povezav za potrebe nadzora prometa in prometne varnosti, video nadzornega sistema in opreme brezžičnega internetnega omrežja upravlja pristojni organ, vzdržuje pa izvajalec javne službe iz četrtega odstavka 3. člena tega odloka.

7. Oglaševanje v območju občinske ceste

18. člen
(oglaševanje v območju občinske ceste)

(1) Postavljanje oziroma uporaba objektov za oglaševanje je v območju občinske ceste, brez soglasja pristojnega organa, prepovedano.

(2) Soglasje za postavitve objektov za oglaševanje v območju občinske ceste izda pristojni organ na podlagi načrta za postavitve objekta za oglaševanje, če je oglaševanje v tem območju dovoljeno s prostorskim aktom.

(3) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena, da v območju občinske ceste postavi objekt za oglaševanje brez soglasja ali v nasprotju s pogoji iz soglasja ali ga uporablja v nasprotju s pogoji iz soglasja.

(4) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prejšnjega člena.

8. Zapora občinske ceste

19. člen (izvedba zapore)

- (1) Zaporo občinske ceste zaradi del ali prireditev na občinski cesti postavi na podlagi izdanega dovoljenja pristojnega organa izvajalec javne službe iz četrtega odstavka 3. člena tega odloka.
- (2) Stroške zapore občinske ceste iz prejšnjega odstavka krije predlagatelj.
- (3) Izvajalec javne službe iz četrtega odstavka 3. člena tega odloka vodi evidenco postavljenih zapor na občinskih cestah, in opravlja nadzor nad posegi v javne površine.

20. člen (začasna preusmeritev prometa)

- (1) Pristojni organ lahko zaradi zapore občinske ceste začasno preusmeri promet na državno cesto ali nekategorizirano cesto, ki se uporablja za javni cestni promet.
- (2) O preusmeritvi prometa z občinske na državno cesto, ki bi bistveno povečala prometno obremenitev te ceste, se pristojni organ predhodno uskladi z upravljavcem državne ceste.
- (3) Če je med preusmeritvijo prometa z občinske ceste na državno cesto ali na nekategorizirano cesto, ki se uporablja za javni cestni promet, treba povečati obseg vzdrževanja te ceste ali jo je treba pred tem usposobiti za prevzem dodatnega prometa, krije stroške teh ukrepov predlagatelj zapore občinske ceste.
- (4) Pred preusmeritvijo prometa na občinsko cesto se ob prisotnosti pristojnega organa izvede monitoring obstoječega stanja, po končani preusmeritvi pa na stroške predlagatelja zapore občinske ceste izvede sanacija ceste v stanje, ugotovljeno pred monitoringom.

9. Center za upravljanje prometa

21. člen (ustanovitev Centra za upravljanje prometa)

- (1) Za upravljanje in nadzor prometa na občinskih cestah ter obveščanje javnosti o stanju občinskih cest in prometa se ustanovi Center za upravljanje prometa.
- (2) Naloge Centra za upravljanje prometa opravlja izvajalec javne službe iz četrtega odstavka 3. člena tega odloka kot javno pooblastilo.
- (3) Strokovni nadzor nad delovanjem Centra za upravljanje prometa opravlja pristojni organ.
- (3) Finančna sredstva za delovanje Centra za upravljanje prometa zagotavlja MOL.

22. člen (naloge Centra za upravljanje prometa)

- (1) Naloge Centra za upravljanje prometa so:
 1. vodenje in nadzor prometa,
 2. vodenje svetlobnih signalnih naprav,
 3. vodenje video nadzornega sistema za potrebe prometa,
 4. pridobivanje in evidentiranje prometnih tokov s sistemi štetja prometa, posodabljanje semaforških krmilnih programov ter evidentiranje prometnih podatkov,
 5. vodenje in nadzor elektronske prometne opreme,
 6. vodenje in nadzor nad tekočimi stopnicami, dvigali in ploščadmi za invalide v upravljanju MOL,

7. nadzor nad prometnimi in drugimi parkirnimi površinami v upravljanju MOL,
8. vodenje in nadzor pristopne opreme, avtomatskih dviznih stebričkov in zapornic v upravljanju MOL,
9. vnos, spremljanje izvajanja del in vzdrževanje spletnega portala posegov v javne površine,
10. zbiranje vseh razpoložljivih podatkov o stanju prometne opreme in signalizacije na občinskih cestah ter javnih prometnih površinah,
11. zbiranje podatkov in vodenje evidence o zaporah prometa zaradi gradbenih in drugih del ter prireditev ali drugih dejavnosti na občinskih cestah,
12. obveščanje javnosti o stanju občinskih cest in prometa na njih preko spletnega portala MOL,
13. vodenje katastra nesvetlobne in svetlobne prometne signalizacije, talnih označb, elektronske prometne opreme, video nadzora, komunikacijskih povezav, namenjenih prometu, brezžičnega internetnega omrežja, turistične in druge obvestilne signalizacije, prometne opreme, tekočih stopnic, dvigal in ploščadi za invalide.

(2) Pri izvajanju nalog Centra za upravljanje prometa lahko sodelujejo tudi drugi upravljavci cest, ki z MOL v ta namen sklenejo dogovor o sodelovanju, v katerem se dogovorijo o obsegu in načinu zbiranja informacij in njihovega posredovanja javnosti ter načinu upravljanja s prometom na cestah, ki jih upravljajo.

23. člen
(videonadzor cestnega prometa)

Videonadzor prometa na občinskih cestah vzdržuje Center za upravljanje prometa. Slikovno gradivo in drugi podatki so last MOL. Z njimi se razpolaga skladno z določili zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov in zakona, ki ureja ceste.

10. Nadzor

24. člen
(inšpekcijski nadzor)

Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb tega odloka opravlja Inšpektorat Mestne uprave MOL.

IV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

25. člen
(rok za sprejetje aktov)

Mestni svet sprejme akte iz tretjega odstavka 14. člena in 15. člena tega odloka v šestih mesecih od uveljavitve tega odloka.

26. člen
(podaljšanje veljavnosti in uporabe predpisov)

Po uveljavitvi tega odloka še naprej velja:

- Odlok o koncesiji za opravljanje obvezne gospodarske javne službe vzdrževanja občinskih cest (Uradni list RS, št. 20/06 in 94/08),
- Odlok o uporabi in vzdrževanju instalacijskih kolektorjev (Glasnik, št. 68/63) v delu, ki ni v nasprotju z določbami tega odloka, kot predpis izdan na podlagi 15. člena tega odloka.

27. člen
(odstranitev obstoječih objektov za oglaševanje)

(1) Pravne ali fizične osebe, ki so lastniki ali imetniki pravice uporabe objektov za oglaševanje, za katere niso pridobili ustreznih upravnih aktov za njihovo postavitvev, in je njihova postavitvev oziroma uporaba v območju občinske ceste prepovedana v skladu z 18. členom tega odloka, odstranijo le-te najpozneje v enem letu od uveljavitve tega odloka.

(2) Če objekt za oglaševanje v roku iz prejšnjega odstavka ni odstranjen, odredi inšpektor Inšpektorata Mestne uprave MOL njegovo odstranitev na stroške njegovega lastnika ali imetnika pravice uporabe. Če lastnika ali imetnika pravice uporabe objekta za oglaševanje ni mogoče ugotoviti, se odredi odstranitev lastniku ali imetniku pravice uporabe zemljišča, na katerem je postavljen, na njegove stroške.

28. člen
(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega odloka preneha veljati Odlok o občinskih cestah v Mestni občini Ljubljana (Uradni list RS, št. 63/13).

29. člen
(začetek veljavnosti)

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka:
Ljubljana,

Župan
Mestne občine Ljubljana
Zoran Janković

Obrazložitev osnutka Odloka o občinskih cestah v Mestni občini Ljubljana

1. Pravni temelj

Za sprejem osnutka Odloka o občinskih cestah v Mestni občini Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: osnutek odloka) predstavljajo pravno podlago naslednji predpisi:

- Zakon cestah (Uradni list RS, št. 132/22, 140/22 – ZSDH-1A in 78/23 – ZUNPEOVE, v nadaljnjem besedilu: ZCes-2), ki v tretjem odstavku 19. člena določa, da način izvajanja gospodarske javne službe rednega vzdrževanja občinskih cest določi občina. V skladu s 108. členom ZCes- pristojni organ občine s splošnim aktom občine določi upravljavca občinskih cest in način izvajanja nalog upravljanja. Občina lahko skladno s šestim odstavkom 109. člena ZCes-2 z odlokom predpiše manjšo širino varovalnih pasov.
- Zakon o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93, 30/89 – ZZLPPO, 127/06 – ZJZP, 38/10 – ZUKN in 57/1 1– ORZGJS40, v nadaljnjem besedilu: ZGJS), ki v drugem odstavku 3. člena določa, da način opravljanja gospodarske javne službe predpiše lokalna skupnost z odlokom tako, da je zagotovljeno njihovo izvajanje v okviru funkcionalno in prostorsko zaokroženih oskrbovalnih sistemov.
- Statut Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 31/21 – uradno prečiščeno besedilo), ki v 27. členu med drugim določa pristojnost Mestnega sveta Mestne občine Ljubljana, da sprejema odloke.

2. Razlogi in cilji, zaradi katerih je odlok potreben in ocena stanja

Veljavni odlok, ki ureja način izvajanja obvezne gospodarske javne službe rednega vzdrževanja občinskih cest in način izvajanja nalog upravljanja, načrtovanja in razvoja ter varstva občinskih cest in prometa na njih je bil sprejet na 27. seji mestnega sveta z dne 8. 7. 2013 in je v veljavi od 10. 8. 2013.

Osnutek odloka je pripravljen iz razloga, ker je bil v letu 2022 sprejet nov ZCes-2, ki velja od 29. 10. 2022 in je zato potrebno veljavni odlok skladno s 155. členom ZCes-2 uskladiti z omenjenim zakonom v šestih mesecih od njegove uveljavitve.

3. Poglavitne rešitve

Poglavitne rešitve, ki jih prinaša osnutek odloka, so usklajene z ZCes-2, ZGJS, Odlokom o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 2/08), Odlokom o koncesiji za opravljanje obvezne gospodarske javne službe vzdrževanja občinskih cest (Uradni list RS, št. 20/06 in 94/08) in Koncesijsko pogodbo ter so opisane v nadaljevanju.

Osnutek odloka je razdeljen na dva vsebinska sklopa. Prvi sklop osnutka odloka ureja obvezno gospodarsko javno službo rednega vzdrževanja občinskih cest. Vzdrževanje občinskih cest je skladno z ZCes-2 obvezna gospodarska javna služba. Z vzdrževanjem občinskih cest se ohranja občinske ceste v stanju, ki zagotavlja ustrezno varnost in prevoznost cest, nadzor nad njihovim stanjem ter vzpostavitev prevoznosti cest ob naravnih in drugih nesrečah. Standard vzdrževanja občinskih cest s predpisom določi minister pristojen za promet. Način izvajanja obvezne gospodarske javne službe vzdrževanja občinskih cest (režijski obrat, javno podjetje, koncesija) pa predpiše občinski svet za občinske ceste. Drugi sklop osnutka odloka pa podrobneje ureja določene segmente, ki se nanašajo na upravljanje občinskih cest. Naloge upravljavca občinskih cest so zlasti strokovno tehnične, razvojne, organizacijske in upravne naloge za gradnjo, vzdrževanje in varstvo občinskih cest, med katere sodijo predvsem naloge v zvezi s pripravo strokovnih podlag za gradnjo občinskih cest, izdajo soglasij za gradnjo objektov ali izvajanje drugih gradbenih posegov, vzpostavitev trajnih nasadov, ograj in živih mej v varovalnem pasu občinske ceste po 109. členu ZCes-2, izdajo soglasij ali/in mnenj v zvezi s cestnimi priključki na občinsko cesto po 111. členu ZCes-2 oziroma v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov, izdajo soglasij za gradnjo gospodarske javne infrastrukture v območju občinske ceste po tem odloku, izdajo soglasij za izvajanje del v območju občinske ceste po 31. členu ZCes-2, izdajo dovoljenja za zaporo ceste zaradi del ali prireditvev na občinski cesti po 113. členu ZCes-2, naloge nadzora nad prometno ureditvijo na občinskih cestah, naloge upravljanja, vodenja in nadzora prometa, naloge v zvezi z investicijami v občinske ceste,

vodenje evidenc o občinskih cestah, izdaja soglasij, mnenj in projektnih pogojev v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov.

Osnutek odloka ureja naslednja vprašanja:

- način opravljanja obvezne gospodarske javne službe rednega vzdrževanja občinskih cest,
- upravljanje z občinskimi cestami,
- načrtovanje in razvoj občinskih cest,
- varstvo občinskih cest,
- cestni priključki na občinsko cesto,
- prometna signalizacija,
- gospodarska javna infrastruktura v območju občinske ceste,
- oglaševanju v območju občinske ceste,
- Center za upravljanje prometa,
- nadzor.

Obrazložitev osnutka odloka po posameznih poglavjih:

- a) splošna določba

Uvodoma osnutek odloka opredeljuje predmet urejanja.

- b) Način izvajanja javne službe

Skladno z 2. členom osnutka odloka se gospodarska javna služba rednega vzdrževanja občinskih cest (v nadaljnjem besedilu: javna služba) opravlja na celotnem območju MOL.

Javna služba se po 3. členu osnutka odloka deli na vsebinske celote, ki so sestavljene tako, da jih je možno obravnavati kot smiselno povezane naloge, storitve in dejavnosti. Javna služba se za posamezno vsebinsko celoto zagotavlja v okviru javnih podjetij ali s podelitvijo koncesije osebi zasebnega prava. ZGJS pozna tudi način izvajanja javne službe z režijskim obratom, ki pa glede na trenutno organizacijo v MOL, ne obstaja. Delitev na vsebinske celote izhaja iz prakse, saj so podobno organizirani tudi izvajalci posamezne javne službe. Dela javne službe navedena v drugem odstavku 3. člena osnutka odloka opravlja koncesionar KPL d.o.o. in imajo pravni temelj v Pravilniku o rednem vzdrževanju javnih cest (Uradni list RS, št. 38/16 in 132/22 – ZCes-2), dela javne službe iz četrtega odstavka 3. člena osnutka odloka opravlja Javno podjetje Ljubljanska parkirišča in tržnice d.o.o., dela javne službe iz petega odstavka 3. člena osnutka odloka opravlja Javno podjetje VODOVOD KANALIZACIJA SNAGA d.o.o.

- c) Upravljanje z občinskimi cestami

Naloge upravljavca občinskih cest po 4. členu osnutka odloka izvaja organ Mestne uprave MOL, ki je pristojen za gospodarske dejavnosti in promet (v nadaljnjem besedilu: OGD). Potrebno je poudariti, da so predmet upravljanja po tem osnutku odloka zgolj občinske ceste, ki so skladno z Odlokom o kategorizaciji občinskih cest v Mestni občini Ljubljana (Uradni list RS, št. 99/22) določene po njihovih kategorijah in namenu uporabe glede na vrsto cestnega prometa, ki ga prevzemajo, ter občinske kolesarske poti (gre za t. i. kategorizirane občinske ceste). Občinske ceste se kategorizirajo na lokalne ceste (LC), javne poti (JP) in na javne poti za kolesarje (KJ). Lokalne ceste (LC) v naseljih so razvrščene v tri podkategorije: glavne mestne ceste (LG), zbirne mestne ali zbirne krajevne ceste (LZ) in mestne ceste ali krajevne ceste (LK). Poleg prej omenjenih kategoriziranih občinskih cest, poznamo tudi nekategorizirane ceste, ki se uporabljajo za javni cestni promet. Po določbah ZCes-2 je nekategorizirana cesta zasebna cesta, po kateri poteka promet na način in pod pogoji, kot jih v skladu s ZCes-2 in zakonom, ki ureja pravila cestnega prometa, določi lastnik ali od njega pooblaščen upravljavec. Na nekategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet, je promet skladno s prvim odstavkom 8. člena ZCes – 2 dovoljen le na način in pod pogoji, kot jih določijo lastniki ali od njih pooblaščen upravljavci teh prometnih površin.

5. člen osnutka odloka določa primere, kdaj je dopustna ukinitvev občinske ceste.

6. člen osnutka odloka določa vrste nalog v zvezi z graditvijo, vzdrževanje in varstvom občinskih cest, za katere je pristojen OGD, razen če ni z drugim predpisom drugače določeno.

7. člen osnutka odloka ureja obveznost usklajenega projektiranja gradnje druge gospodarske javne infrastrukture bodisi državnega ali lokalnega pomena, ki ne služi občinski cesti ali njeni uporabi v primeru gradnje oziroma rekonstrukcije občinskih cest. To pomeni, da je treba sočasno z gradnjo ali rekonstrukcijo občinske ceste načrtovati in projektirati tudi vse druge objekte gospodarske javne infrastrukture, ki bodo potekali v občinski cesti. Za usklajeno projektiranje je odgovoren OGD, vsi potencialni koristniki prostora območja ceste pa so mu dolžni posredovati vse podatke o potrebah po prostoru, kakor tudi tehnične rešitve načrtovanega posega.

V 8. členu osnutka odloka je določen rok, v katerem mora OGD obvestiti vse upravljavce druge gospodarske javne infrastrukture v cestnem zemljišču ali ob njem, o nameravanem pričetku gradnje ali rekonstrukcije občinske ceste. Rok je določen na podlagi tovrstnih primerov iz prakse in se glede na veljavni odlok spreminja iz 60 na 30 dni. Za upravljavca občinske ceste in upravljavca druge gospodarske infrastrukture velja obveznost medsebojnega obveščanja o načrtovanih gradnjah, rekonstrukcijah in drugih posegih tako na eni kot drugi infrastrukturi.

9. člen osnutka odloka določa širino varovalnih pasov za posamezne kategorije občinskih cest, v katerem je raba prostora, zaradi razvoja občinskega cestnega omrežja, preprečitve škodljivih vplivov emisij prometa na bivalno okolje ter preprečitve vplivov neposrednih drugih prostorskih ureditev na občinsko cesto in prometa na njej, omejena. Varovalni pas občinskim kolesarskim cestam je po četrtem odstavku 109. člena ZCes 2 zmanjšan, glede na prejšnji zakon, ki je urejal ceste, na 1 meter. Tega pasu na nimajo občinske kolesarske ceste in poti v delu, ki potekajo preko vodnih zemljišč in zemljišč, ki niso javno dobro v lasti občine. Občine lahko s svojim pravnim aktom skladno s šestim odstavkom 109. člena ZCes-2 predpišejo manjšo širino varovalnih pasov. Širina varovalnih pasov posameznih kategorij občinskih cest je po osnutku odloka določena v skladu s četrtem odstavkom 109. člena ZCes-2, ki določa največje širine varovalnih pasov občinskih cest. Varovalni pas občinske ceste se po osnutku odloka meri od zunanega roba cestnega zemljišča v smeri prečne in vzdolžne osi, kar je v skladu s četrtem odstavkom 109. člena ZCes-2. Pri mestni cesti ali krajevni cesti (LK) se glede na veljavni odlok širina varovalnega pasu ne spreminja in ostaja 8 metrov, pri javni poti se za vse kategorije te poti (prve, druge in tretje kategorije) širina varovalnega pasu določi enotno in po osnutku odloka znaša 3 metre (veljavni odlok določa za javno pot prve kategorije (JP1) širino 5 metrov, za javno pot druge kategorije (JP2) širino 3 metrov in za javno pot tretje kategorije (JP3) širino 2 metrov), pri javni poti za kolesarje pa širina varovalnega pasu glede na veljavni odlok spreminja iz 2 na 1 meter.

10. člen osnutka odloka omejuje število cestnih priključkov na en priključek za vsak objekt. Skladno z 12. točko 2. člena ZCes-2 je cestni priključek del ceste, s katerim se cesta iste ali nižje kategorije ali nekategorizirana cesta ali druga prometna površina navezuje na to cesto in je označen s predpisano prometno signalizacijo. Vsaka stanovanjska hiša (ena hišna številka) tako lahko dobi le en cestni priključek. Navedeni člen osnutka odloka določa tudi možnost, da se lahko izjemoma pridobi tudi dodatni cestni priključek v primeru izpolnjevanja določenih pogojev, o čemer odloči pristojni organ. Omejitev števila cestnih priključkov je potrebna zaradi varnostnega vidika, saj z vsakim novim cestnim priključkom nastane nova konfliktna točka na javni cesti, pa tudi z ekonomskega vidika, ker vsak cestni priključek terja dodatna sredstva za vzdrževanje javne ceste in priključka.

Občinske ceste nižje kategorije se lahko skladno s 11. členom osnutka odloka priključujejo na občinske ceste višje kategorije in nekategorizirane ceste se lahko priključujejo na občinske ceste preko pogreznjenega robnika, individualne in skupinske cestne priključke se praviloma izvaja preko pogreznjenega robnika. Če se cestni priključek izvaja preko površin za pešce ali kolesarje, ki nista v isti višini kot vozišče, je treba prehod z višine površin za pešce ali kolesarje na višino vozišča izvesti na način, da je zagotovljena prehodnost za pešce ali kolesarje brez višinske razlike, torej udobno za pešce in kolesarje.

Na občinskih cestah na območju MOL in na nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet po prvem odstavku 12. člena osnutka odloka prometno signalizacijo postavlja, spreminja, dodaja, odstranjuje in vzdržuje izvajalec javne službe iz četrtega odstavka 3. člena osnutka odloka (to je JP LPT d.o.o.) na podlagi odločitve pristojnega organa (torej upravljavca občinske ceste) skladno s 112. členom ZCes-2. V posameznih situacijah (intervencijski ukrepi) je potrebno signalizacijo postaviti nemudoma

brez odločitve pristojnega organa. V tovrstnih primerih signalizacijo za najnujnejši čas in v najnujnejšem obsegu postavi skladno z drugim odstavkom 12. člena osnutka odloka izvajalec intervencijskih del ali izvajalec zimske službe, z obvezo, da o tem obvesti pristojni organ in Center za upravljanje prometa, signalizacijo pa takoj po preteku razlogov za postavitev odstrani.

13. člen osnutka odloka določa način in pogoje za gradnjo gospodarske javne infrastrukture v območju občinske ceste, gre torej za gradnjo telekomunikacijskih, elektroenergetskih, napajalnih in drugih kabelskih vodov, kanalizacije, vodovoda, toplovoda, plinovoda in drugih podzemnih objektov in naprav v območju ceste. Določena je obveznost prestavitve obstoječih objektov v cesti, če je to potrebno zaradi obnavljanja ali rekonstrukcije ceste ali zaradi izvedbe ukrepov za zavarovanje ceste in prometa na njej. Stroške prestavitve ali preureditve krije upravljavec gospodarske javne infrastrukture.

Določbe 14., 15. in 16. člena osnutka odloka urejajo upravljanje, vzdrževanje in način napeljevanja vodov in naprav gospodarske javne infrastrukture v kolektor. Kolektor je objekt gospodarske javne infrastrukture, katerega namen je uvlek vodov in naprav gospodarske javne infrastrukture brez prekopa občinske ceste. Določeno je, da kolektorje gradi pristojni organ, ter da je za njihovo uporabo oziroma souporabo potrebno z MOL skleniti ustrezno pogodbo in plačati uporabnino. Kolektor vzdržuje izvajalec javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode (to je Javno podjetje VODOVOD KANALIZACIJA SNAGA d.o.o.). Osnutek odloka predvideva tudi sprejem splošnega akta, v katerem se podrobneje določijo pogoji napeljevanja vodov in naprav v kolektorju, standardi njegovega vzdrževanja, način dostopanja vanj in druge organizacijsko tehnične podrobnosti. Osnutek odloka določa naloge, ki sodijo v okvir vzdrževanja kolektorja.

Ker pod občinskimi cestami poteka optično omrežje vključno s cevno kanalizacijo, s komunikacijsko opremo širokopasovnih povezav za potrebe nadzora prometa in prometne varnosti, video nadzornega sistema in opreme brezžičnega internetnega omrežja, ki ga je zgradila MOL za svoje potrebe, se s 17. členom osnutka odloka določa upravljavca in vzdrževalca te infrastrukture.

Na podlagi 18. člena osnutka odloka se ureja oglaševanje v območju občinske ceste (le ta zajema prostor cestnega zemljišča z varovalnimi pasovi v višini 7 m nad terenom). Postavljanje in uporaba objektov za oglaševanje, katerih vrste so opredeljene v Odloku o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana – izvedbeni del (Uradni list RS, št. 78/10, 10/11 – DPN, 22/11 – popr., 43/11 – ZKZ-C, 53/12 – obvezna razlaga, 9/13, 23/13 – popr., 72/13 – DPN, 71/14 – popr., 92/14 – DPN, 17/15 – DPN, 50/15 – DPN, 88/15 – DPN, 95/15, 38/16 – avtentična razlaga, 63/16, 12/17 – popr., 12/18 – DPN, 42/18, 78/19 – DPN in 59/22) (kot npr. male samostoječe ali stenske table, velike samostoječe table, plakatni stebri: okrogli ali tristrani, transparentni, prenosni ulični panoji tipa A itd...), je, brez soglasja pristojnega organa, prepovedano. Soglasje za postavitev objektov za oglaševanje izda pristojni organ na podlagi načrta za postavitev objekta za oglaševanje, pod pogojem, da je oglaševanje v tem območju dovoljeno s prostorskim aktom.

Prometno zaporo zaradi omejitve rabe občinske ceste po 19. členu osnutka odloka postavi, nadzoruje in odstranjuje izvajalec javne službe iz četrtega odstavka 3. člena osnutka odloka (to je JP LPT d.o.o.). Stroške, ki nastanejo zaradi izvedbe zapore občinske ceste (elaborat za zaporo občinske ceste, za izvedbo zapore, obveščanje o zapori, za preusmeritev prometa in drugo) krije njen predlagatelj.

20. člen osnutka odloka določa, kako se ravna v primeru, ko je zaradi zapore ceste, potrebna preusmeritev z občinske ceste na državno cesto ali na nekategorizirano cesto. V takih primerih je predpisano usklajevanje med pristojnim organom (ali pobudnikom) in upravljalcem ceste, na katero se preusmeri promet z začasno zaprte občinske ceste. Kolikor je cesto, na katero se preusmerja promet, potrebno predhodno pripraviti oziroma prilagoditi za prevzem preusmerjenega prometa, krije stroške prilagoditve ceste pobudnik preusmeritve.

21. člen osnutka odloka ureja ustanovitev Centra za upravljanje prometa, ki upravlja in nadzoruje promet na občinskih cestah ter obvešča javnost o stanju občinskih cest in prometa na njih. Navedeni center je ustanovljen in že deluje v okviru izvajalca javne službe - JP LPT d.o.o., naloge pa opravlja na podlagi javnega pooblastila. Strokovni nadzor nad delovanjem Centra za upravljanje prometa izvaja pristojni organ, finančna sredstva za njegovo delovanje pa zagotavlja MOL.

Naloge Centra za upravljanje prometa so določene v 22. členu osnutka odloka. Naloge navedenega centra so vodenje in nadzor prometa, vodenje svetlobnih signalnih naprav (semaforjev), vodenje video nadzornega sistema, vodenje in nadzor elektronske prometne opreme (med drugim tudi avtomatski dvizni stebrički), vodenje predpisanih katastrof in druge naloge.

23. člen osnutka odloka določa, da videonadzor prometa na občinskih cestah vzdržuje Center za upravljanje prometa. Videonadzor cestnega prometa ureja 10. člen ZCes-2, ki določa, da se lahko videonadzor prometa na javnih cestah uvede v skladu s pogoji, ki jih glede videonadzora na javnih površinah določa zakon, ki ureja varstvo osebnih podatkov. Glede na to, da v vseh primerih izvajanja videonadzora ni nujno, da bi se videonadzor cestnega prometa izvajal tako, da bi omogočal prepoznavo vozil in udeležencev cestnega prometa, so jasno določeni nameni izvajanja videonadzora cestnega prometa, pri katerih je obdelava osebnih podatkov dopustna in nameni, pri katerih le-ta ni dopustna. Upravljevalec ceste ima za namen vodenja, urejanja, upravljanja in nadzora prometa, odprave posledic poškodb na cesti, varstva ceste, zagotavljanja informacij o prometu, o stanju cest in razmerah na cestah pravico slikovno snemati vozila na posameznih odsekih cest v njegovem upravljanju tako, da pri tem ni možna obdelava osebnih podatkov. Kadar je nujno potrebno za obveščanje pristojnih organov o prometnih in drugih nesrečah ter izrednih dogodkih, se lahko videonadzor cestnega prometa izvaja tako, da je mogoča prepoznavna vozila oziroma udeleženca cestnega prometa. Upravljevalec ceste lahko izvaja videonadzor cestnega prometa v obsegu, ki je potreben za izpolnitev namena iz drugega in tretjega odstavka tega člena. Upravljevalec ceste, ki izvaja videonadzor cestnega prometa, mora o tem objaviti obvestilo. Obvestilo mora biti vidno in razločno objavljeno na način, ki omogoča posamezniku, da se predhodno seznanji z izvajanjem videonadzora prometa. Upravljavcu ceste ni treba opremiti ceste ali njenega dela z obvestili iz prejšnjega odstavka, če videonadzor cestnega prometa ne omogoča prepoznavne vozila oziroma udeleženca cestnega prometa. Zbirka posnetkov videonadzora cestnega prometa vsebuje posnetek vozila oziroma udeleženca cestnega prometa, kraj, datum in čas posnetka. Pri pridobivanju, zbiranju, obdelovanju in vodenju osebnih podatkov upravljevalec ceste ravna v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov. Uporaba osebnih podatkov v nasprotju z dovoljenimi nameni je prepovedana. Upravljevalec ceste lahko podatke iz sedmega odstavka tega člena posreduje drugim organom, če tako določa poseben zakon. Zbrane osebne podatke hrani upravljevalec ceste najdlje šest dni od njihove pridobitve. Po poteku roka iz prejšnjega stavka se podatki samodejno zbrisejo. Dostopi do osebnih podatkov morajo biti urejeni z nivojem uporabniških pravic na podlagi gesel, za vsak vpogled pa je treba navesti podlago in razlog. Zagotovljena mora biti mora revizijska sled v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov. Podroben sistem dodeljevanja pravic, uporabniških imen in gesel uredi upravljevalec cest v internem aktu.

Po 24. členu osnutka odloka je predvidena opredelitev pristojnosti Inšpektorata Mestne uprave Mestne občine Ljubljana za nadzor, in sicer tako, da je določeno, da izvaja nadzor nad izvajanjem odloka.

d) Prehodne in končne določbe

V 25. členu osnutka odloka je določen rok za sprejetje aktov iz tretjega odstavka 14. člena in 15. člena tega odloka. Iz 26. člena osnutka odloka izhaja, kateri predpisi, sprejeti na podlagi dosedanjih predpisov, ostanejo v veljavi. 27. člen osnutka odloka določa rok za odstranitev obstoječih objektov za oglaševanje, ki nimajo pridobljenih ustreznih upravnih aktov za njihovo postavitve in je njihova postavitve oziroma uporaba v območju občinske ceste prepovedana v skladu z 18. členom tega odloka.

4. Sodelovanje javnosti

Na podlagi četrtega odstavka 51. člena Poslovnika Mestnega sveta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 31/21 – uradno prečiščeno besedilo; v nadaljnjem besedilu: poslovnik) bo javnost lahko k osnutku odloka podala morebitne pripombe in predloge.

5. Ocena finančnih in drugih posledic odloka

Osnutek odloka ne spreminja bistveno finančnih obremenitev občine kot upravljavca občinskih cest.

Ljubljana, avgust 2023

Pripravila:

mag. Jasna Tušar

*Sekretarka - vodja oddelka
Maja Žitnik*